

Aandachtspunten schooljaar 2002-2003

Oorspronkelijk meegedeeld in:

Bekwaamheidsbewijzen deeltijds kunstonderwijs: wijzigingen vanaf 1 september 2002

referentie : PV/2002/7

publicatiedatum : (10/07/2002)

1. Inleiding.

Op 11 februari 2003 gaf de Vlaamse Regering haar definitieve goedkeuring aan een wijziging van de wetgeving bekwaamheidsbewijzen voor personeel in het deeltijds kunstonderwijs.

De wijziging houdt een versoepeling in op drie vlakken:

- voldoende geachte bekwaamheidsbewijzen: voor alle vakken komen er naast vereiste bekwaamheidsbewijzen ook voldoende geachte;
- bewijs van pedagogische bekwaamheid: elke lerarenopleiding komt in aanmerking;
- ervaring als bekwaamheidsbewijs: in uitzonderlijke gevallen kan ervaring als bekwaamheidsbewijs in aanmerking genomen worden, en tot een volwaardige aanwerving leiden.

Hierna licht ik deze wijzigingen eerst kort toe om daarna dieper op enkele bijzonderheden in te gaan.

2. Beknopte toelichting.

2.1. Voldoend geachte bekwaamheidsbewijzen.

Voor bijna alle vakken in het DKO waren al vereiste bekwaamheidsbewijzen vastgelegd: het zijn gespecificeerde basisdiploma's van kunstopleidingen, aangevuld met een lerarenopleiding. Nu worden er daarnaast ook voldoende geachte bekwaamheidsbewijzen ingevuld: algemeen omschreven basisdiploma's, meestal van het kunstonderwijs, aangevuld met een lerarenopleiding. Voor de meeste vakken is er aan de vereiste bekwaamheidsbewijzen niets gewijzigd. In enkele gevallen gaat het invoeren van voldoende geachte bekwaamheidsbewijzen gepaard met een beperking van de vereiste bekwaamheidsbewijzen. Bij die wijzigingen is er ook een overgangsregeling (zie verder 3.3.).

Een houder van een vereist bekwaamheidsbewijs wordt per definitie beschouwd als een geschikte leerkracht voor het vak. Het is echter ook mogelijk dat iemand toch competent is om het vak te geven, al heeft hij initieel niet de meest gerichte basisopleiding gevolgd. Tot nu toe sloot het strenge stelsel van bekwaamheidsbewijzen DKO deze mogelijkheid a priori uit. Nu wordt in de wetgeving wel de ruimte ingebouwd om hiermee te werken. De DKO-scholen krijgen de mogelijkheid om bij het toewijzen van opdrachten naast de lesbevoegdheid die door het specifieke diploma gegarandeerd wordt, ook met de andere competenties van het individu rekening te houden: vakbekwaamheid die zij bijvoorbeeld door voortgezette opleiding, persoonlijke studie of ervaring hebben verworven. De school oordeelt over de

geschiktheid van de kandidaat. De weddenschaal is dezelfde bij de vereiste en de voldoende geachte bekwaamheidsbewijzen voor eenzelfde niveau van basisdiploma.

De scholen zijn er vrij in te beslissen of zij van deze nieuwe mogelijkheid gebruik maken of het bij vereiste bekwaamheidsbewijzen houden.

Bij het gebruiken van voldoende geachte bekwaamheidsbewijzen is het wel van belang rekening te houden met de rechtspositieregeling, die voor voldoende geachte bekwaamheidsbewijzen vaak enigszins anders ligt dan voor vereiste bekwaamheidsbewijzen; verder vindt u daarover meer toelichting (3.2.).

2.2. Bewijs van pedagogische bekwaamheid.

Vanaf 1 september 2002 komen in het DKO volgende opleidingen als bewijs van pedagogische bekwaamheid in aanmerking:

- - het diploma van geaggregeerde voor het secundair onderwijs-groep 2 (varianten: geaggregeerde voor het hoger secundair onderwijs; geaggregeerde voor het onderwijs);
- - het diploma van geaggregeerde voor het secundair onderwijs-groep 1 (varianten: geaggregeerde voor het lager secundair onderwijs);
- - het getuigschrift van pedagogische bekwaamheid (varianten: pedagogische leergangen; normaalleergangen; middelbare technische normaalleergangen);
- - het diploma van leraar dans;
- - het diploma van onderwijzer(es);
- - het diploma van kleuteronderwijzer(es).

Uiteraard blijven ook de diploma's of getuigschriften die met één van de hier opgesomde diploma's of getuigschriften gelijkgesteld zijn, gelden als bewijs van pedagogische bekwaamheid.

2.3. Ervaring als bekwaamheidsbewijs.

Met ingang van 1 september 2001 werd ook de mogelijkheid aangereikt om ervaring van een kandidaat-leerkracht als bekwaamheidsbewijs in aanmerking te nemen, voorlopig alleen als een noodoplossing, onder de voorwaarden van een 'ander bekwaamheidsbewijs'.

Deze mogelijkheid blijft gereserveerd voor uitzonderlijke gevallen, maar wordt vanaf volgend schooljaar verruimd in die zin dat ervaring ook een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs kan vormen. De procedure is dan ook verzwaard (zie verder 3.4.).

3. Meer details.

3.1. Rechtspositie van een personeelslid met een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs.

3.1.1. Beveiliging.

Voldoende geachte bekwaamheidsbewijzen zijn ruim omschreven. Niet elke houder van die bekwaamheidsbewijzen is de geschikte persoon voor het ambt, vak of de specialiteit in

kwestie. Het is dan ook logisch dat de rechten en plichten die de rechtspositieregeling aan een personeelslid toebedeelt, vanuit een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs, beperkt gehouden zijn; dat in tegenstelling tot de rechten en plichten die personeelsleden hebben vanuit een vereist bekwaamheidsbewijs.

Om dit toe te lichten, overloop ik hoe een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs functioneert in de context van de volgende aspecten van de rechtspositieregeling:

- voorwaarde voor tijdelijke aanstelling;
- voorrang op tijdelijke aanstelling;
- voorwaarde voor vaste benoeming;
- voorrang op vaste benoeming;
- draagwijdte van vaste benoeming;
- terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking, reffectatie en wedertewerkstelling: 'hetzelfde ambt'.

3.1.2. Voorwaarde voor tijdelijke aanstelling.

Een houder van een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs kan tijdelijk aangesteld worden. Het spreekt voor zich dat dit alleen gebeurt met instemming van zowel het personeelslid als de school, waarbij beide partijen overtuigd zijn van de competentie van het personeelslid.

3.1.3. Voorrang op tijdelijke aanstelling.

De voorrang op een tijdelijke aanstelling (via het stelsel van doorlopende duur) is gebaseerd op dienstanciënniteit opgebouwd bij een inrichtende macht.

Voor de berekening van de dienstanciënniteit om het recht op TADD te bepalen op basis van een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs komen alleen de diensten in aanmerking die gepresteerd zijn in het ambt, het vak en de specialiteit in kwestie.

Het personeelslid dat het recht op TADD verworven heeft in een vak of specialiteit waarvoor hij/zij een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs heeft, kan het recht op TADD niet alleen laten gelden voor het vak of de specialiteit in kwestie, maar ook voor alle vakken en specialiteiten waarvoor het personeelslid over een vereist bekwaamheidsbewijs beschikt.

Meer informatie over de TADD-regelgeving kan u terugvinden in [de omzendbrief van 6 juni 2003 \(PERS/2003/05\)](http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=13385). ([http://data-
onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=13385](http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=13385))

3.1.4. Voorwaarde voor vaste benoeming.

Met een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs kan een personeelslid ook vastbenoemd worden. Voor elke vaste benoeming geldt dat hij bij de inrichtende macht 720 dagen dienstanciënniteit in het ambt moet hebben. Voor een vaste benoeming op basis van een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs, kan de inrichtende macht bovendien eisen dat daarvan 360 dagen in het vak en de specialiteit gepresteerd zijn.

3.1.5. Voorrang op vaste benoeming.

- Wie bij een inrichtende macht al gedeeltelijk vastbenoemd is in een vak en specialiteit waarvoor hij een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs heeft, heeft voorrang voor uitbreiding van de benoeming in datzelfde vak.
- Verder heeft in het gesubsidieerd onderwijs iemand met 960 dagen dienstanciënniteit bij een inrichtende macht, voor een vaste benoeming voorrang op wie die dienstanciënniteit nog niet heeft.

3.1.6. Draagwijdte van de vaste benoeming.

Een vaste benoeming is beperkt tot een ambt.

Als het ambt leraar is, geldt de benoeming altijd automatisch voor alle vakken waarvoor de leraar een vereist bekwaamheidsbewijs heeft. Dat ligt helemaal anders voor vakken en specialiteiten waarvoor de leraar een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs heeft: zo'n vak en specialiteit vallen alleen binnen de draagwijdte van de vaste benoeming als er expliciet een vaste benoeming voor uitgesproken geweest is.

Hieruit volgt dat een leraar nooit binnen zijn vaste benoeming kan beginnen een vak en specialiteit te geven waarvoor hij een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs heeft! Dit is altijd als tijdelijke tot er een uitdrukkelijke vaste benoeming is. Dit mechanisme beperkt in sterke mate de bewegingsvrijheid van vastbenoemde leerkrachten naar vakken waarvoor zij een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs hebben. Een verlof voor een tijdelijke andere opdracht kan in sommige gevallen een oplossing bieden, maar dat is alleen mogelijk als er voldoende uren-leraar voor vrijgemaakt kunnen worden.

3.1.7. Terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking, reffectatie en wedertewerkstelling.

Een sleutelbegrip in deze wetgeving is 'hetzelfde ambt'. Dit begrip wordt toegepast bij:

- de verdeling van het pakket uren-leraar;
- de maatregelen voorafgaand aan terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking;
- de terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking en de reffectatie.

De omschrijving van 'hetzelfde ambt' voor een leraar valt ongeveer samen met de draagwijdte van de vaste benoeming (zie hiervoor 3.2.6.), maar is nog strenger voor de vakken waarvoor de leraar een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs heeft: alleen vakken en specialiteiten waarvoor hij expliciet vastbenoemd is, én waarin hij in de laatste 5 jaar gedurende minstens 6 maanden gepresteerd heeft vallen binnen 'hetzelfde ambt'.

(Meer informatie over dit onderwerp vindt u [in de omzendbrief van 28 juli 2003 \(http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=13406\)](http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=13406) over terbeschikkingstelling en reffectatie.

3.2. Overgangsregelingen

Om te verhinderen dat personeelsleden het slachtoffer zouden worden van de beperking van vereiste of voldoende geachte bekwaamheidsbewijzen die bij enkele vakken gebeurt, is er de volgende overgangsbepaling.

(...)

De volgende twee overgangsregelingen zijn specifiek bedoeld ter bescherming van sommige leerkrachten die al in de experimentele fase werkten in de door het departement erkende voorlopers van één van de nieuwe opties in de stijlrichting jazz en lichte muziek of literaire creatie.

(...)

(Zie artikel 15bis in het besluit van de Vlaamse regering van 31 juli 1990 betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de salarisschalen, het prestatiestelsel en de bezoldigingsregeling van de leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel en van het opvoedend hulppersoneel van de onderwijsinstellingen voor deeltijds kunstonderwijs, studierichtingen "Muziek", "Woordkunst" en "Dans")

3.3. Procedure voor de erkenning van ervaring als bekwaamheidsbewijs.

Hieronder vindt u de procedure voor de erkenning van ervaring als bekwaamheidsbewijs en de resultaten daarvan.

(...)

(Zie:

- [artikel 5 \(http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=12684#143939\)](http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=12684#143939) van het besluit van de Vlaamse regering van 31 juli 1990 betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de salarisschalen, het prestatiestelsel en de bezoldigingsregeling van de leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel en van het opvoedend hulppersoneel van de onderwijsinstellingen voor deeltijds kunstonderwijs, studierichting "Beeldende kunst";
- [artikel 5 \(http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=12685#143963\)](http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=12685#143963) van het besluit van de Vlaamse regering van 31 juli 1990 betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de salarisschalen, het prestatiestelsel en de bezoldigingsregeling van de leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel en van het opvoedend hulppersoneel van de onderwijsinstellingen voor deeltijds kunstonderwijs, studierichtingen "Muziek", "Woordkunst" en "Dans".)

4. Slot.

Met deze versoepeling en actualisering van de bekwaamheidsbewijzen krijgen de scholen voor deeltijds kunstonderwijs enkele middelen aangereikt om een autonoom personeelsbeleid te voeren. De overheid is ervan overtuigd dat de scholen gepast zullen inspelen op de mogelijkheden, met de kwaliteit van het deeltijds kunstonderwijs voor ogen.